

Sygn. akt III RC 11/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 grudnia 2020 roku

Sąd Rejonowy w Strzelcach Opolskich III Wydział Rodzinny i Nieletnich

w składzie następującym:

Przewodnicząca Sędzia Lidia Lewicka

Protokolant sekr. sąd. Patryk Nowak

po rozpoznaniu w dniu 09 grudnia 2020 roku w Strzelcach Opolskich

sprawy z powództwa M. G.

przeciwko małoletniemu P. G. reprezentowanemu przez matkę J. P.

o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności

I. pozbawia wykonalności tytuł wykonawczy wynikający z ugody zawartej w dniu 05 listopada 2014 roku przed Sądem Rejonowym w Kędzierzynie-Koźlu w sprawie III RC 260/14 z powództwa małoletniego P. G. reprezentowanego przez matkę J. P. przeciwko M. G. o alimenty, za okres od 01 listopada 2014 roku do dnia 31 lipca 2019 roku;

II. dalej idące powództwo oddala;

III. odstępuje od obciążania pozwanego kosztami procesu, obciążając nimi strony w zakresie w jakim je poniosły.

UZASADNIENIE

pkt III wyroku z dnia 16 grudnia 2020 roku

Powód M. G., pismem z dnia 16 stycznia 2020 roku (data wpływu do Sądu) wniósł o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego – ugody z dnia 05 listopada 2014r. zawartej przed Sądem Rejonowym w Kędzierzynie – Koźlu, w sprawie z powództwa mał. P. G. przeciwko M. G., o alimenty, sygn. akt III RC 260/14 zaopatrzonego w klauzulę wykonalności z dnia 13 listopada 2014r., w której pozwany M. G. zobowiązuje się uiszczać tytułem alimentów na rzecz małoletniego P. G., ur. (...) kwoty po 450,00 zł miesięcznie, do rąk przedstawicielki ustawowej małoletniego powoda J. P., do 15- go dnia każdego miesiąca wraz z ustawowymi odsetkami w razie zwłoki w płatności którejkolwiek z rat, poczynając od 01 listopada 2014 roku, w części od dnia 01 listopada 2014 roku do dnia 30 grudnia 2019 roku.

Nadto powód wniósł o zasądzenie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego wraz z opłatą skarbową, na jego rzecz od pozwanego.

Pismem z dnia 17 lutego 2020 roku (data wpływu do Sądu) przedstawicielka ustawowa pozwanego złożyła odpowiedź na pozew, wnosząc o oddalenie powództwa.

Wyrokiem z dnia 16 grudnia 2020 roku wydanym w przedmiotowej sprawie tut. Sąd uwzględnił roszczenie powoda, w części, to jest pozbawił wykonalności tytuł wykonawczy wynikający z ugody zawartej przed Sądem Rejonowym w Kędzierzynie – Koźlu, w sprawie III RC 260/14 z powództwa małoletniego P. G., reprezentowanego przez matkę J. P. przeciwko M. G. o alimenty, za okres od 01 listopada 2014 roku do dnia 31 lipca 2019 roku, w pozostałym zakresie powództwo oddalając.

Jednocześnie w punkcie III orzeczenia, Sąd odstąpił od obciążenia pozwanego kosztami procesu, obciążając nimi strony w zakresie w jakim je poniosły.

Sąd zważył, co następuje:

Orzeczenie o kosztach postępowania uzasadnia przepis art. 102 k.p.c.

Zważając na treść wydanego w sprawie orzeczenia, w przedmiocie kosztów postępowania to zasady ich ponoszenia winny zostać uregulowane na zasadzie art. 98 k.p.c., który stanowi m. in., że strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu).

Do niezbędnych kosztów procesu prowadzonego przez stronę osobiście lub przez pełnomocnika, który nie jest adwokatem, radcą prawnym lub rzecznikiem patentowym, zalicza się poniesione przez nią koszty sądowe, koszty przejazdów do sądu strony lub jej pełnomocnika oraz równowartość zarobku utraconego wskutek stawiennictwa w sądzie. Suma kosztów przejazdów i równowartość utraconego zarobku nie może przekraczać wynagrodzenia jednego adwokata wykonującego zawód w siedzibie sądu procesowego. Wysokość kosztów sądowych, zasady zwrotu utraconego zarobku lub dochodu oraz kosztów stawiennictwa strony w sądzie, a także wynagrodzenie adwokata, radcy prawnego i rzecznika patentowego regulują odrębne przepisy.

W niniejszej sprawie pozwanego P. G., reprezentowanego przez matkę J. P. należy traktować jako przegrywającego sprawę, bowiem Sąd w zasadzie uwzględnił roszczenie powoda co do zasady, oddalając je jedynie w kwestii czasokresu żądania. Sąd uznał jednakże w przedmiotowej sprawie, że rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów winno znaleźć oparcie w przepisie art. 102 k.p.c.

Przepis ten stanowi, że w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami. Musi zatem wystąpić przesłanka szczególnie uzasadnionych wypadków, bowiem tylko wtedy, gdy one zaistnieją, sąd może nie obciążać strony w ogóle kosztami.

Przepis powyższy ustanawia zasadę słuszności, będącą odstępstwem od zasady odpowiedzialności za wynik procesu. Jest rozwiązaniem szczególnym, wykluczającym stosowanie wszelkich uogólnień, wymagającym do swego zastosowania wystąpienia wyjątkowych okoliczności. Nie konkretyzuje on pojęcia wypadków szczególnie uzasadnionych, pozostawia ich kwalifikację, przy uwzględnieniu całokształtu okoliczności danej sprawy, sądowi (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 grudnia 1973 roku, sygn. akt II CZ 210/73).

W kwestii ustalenia, czy w konkretnej sprawie zachodzi szczególnie uzasadniony przypadek w rozumieniu art. 102 k.p.c., decyduje m.in. sposób prowadzenia procesu przez stronę przegrywającą sprawę. Jeżeli prowadzi ona proces w sposób nielojalny, np. przez usiłowanie wprowadzenia sądu w błąd, albo celowo dąży do przewleczenia procesu lub zwiększenia jego kosztów, to taka strona nie zasługuje na potraktowanie jej w uprzywilejowany sposób i na zwolnienie jej od zwrotu kosztów procesu przeciwnikowi (postanowienie Sądu Najwyższego z 20.12.1973 r., sygn. akt II CZ 210/73).

Z kolei trudna sytuacja życiowa, majątkowa, zdrowotna, osobista, która uniemożliwia pokrycie przez stronę kosztów procesu należnych przeciwnikowi, należy do okoliczności uzasadniających odstąpienie od zasady wyrażonej w art. 98 § 1 k.p.c. Dokonując tej oceny, Sąd powinien kierować się własnym poczuciem sprawiedliwości, zaś podważenie takowej oceny wymaga wykazania, że jest ona wadliwa (postanowienie Sądu Najwyższego z 22.2.2011 r., sygn. akt II PZ 1/11).

Do wypadków szczególnie uzasadnionych w rozumieniu art. 102 k.p.c. można także zaliczyć sytuacje wynikające z charakteru żądania poddanego rozstrzygnięciu sądu.

Odnosząc powyższe rozważania na realia przedmiotowej sprawy stwierdzić należy, iż co do pozwanego zachodzą owe wyjątkowe okoliczności, o których mowa w wyżej przywołanym przepisie. P. G., to zaledwie 8 – letnie dziecko,

pozostające na utrzymaniu swojej matki, z którą wspólnie zamieszkuje oraz ojca - powoda w przedmiotowej sprawie, który łoży na syna alimenty. Nadto wskazać należy, że sytuacja materialna matki małoletniego jest zła, bowiem na chwilę obecną nie pracuje, utrzymuje się ze świadczeń społecznych i zasiłku dla osób bezrobotnych, które to dochody są raczej niewysokie. Zatem J. P. nie byłaby w stanie wyłożyć niejako za syna kosztów postępowania, co za tym idzie tak jak wcześniej określono, przedmiotowe koszty musiałyby zostać pokryte ze środków małoletniego uzyskiwanych przez niego tytułem świadczeń alimentacyjnych i innych świadczeń społecznych.

Co prawda sama sytuacja ekonomiczna strony przegrywającej, nawet tak niekorzystna, że strona bez uszczerbku dla utrzymania własnego i członków rodziny nie byłaby w stanie ponieść kosztów, nie stanowi podstawy zwolnienia – na podstawie art. 102 k.p.c. – z obowiązku zwrotu kosztów przeciwnikowi, chyba, że na rzecz tej strony przemawiają dalsze szczególne okoliczności, które same mogłyby być niewystarczające, lecz łącznie z trudną sytuacją ekonomiczną wyczerpują znamiona wypadku szczególnie uzasadnionego (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 grudnia 2011 roku, sygn. akt IV CZ 111/11).

Jako dalsze szczególne okoliczności Sąd uznał to, że pozwany to osoba małoletnia, utrzymywana przez rodziców. Tym samym należne powodowi koszty sądowe winny zostać pokryte z należnych pozwanemu alimentów czy też tzw. świadczenia 500+, co jednocześnie pozbawi małoletniego środków na własne utrzymanie i rozwój. Z okoliczności sprawy wynika bowiem jednoznacznie, że pozwanym jest 8 – letni P. G., nie zaś jego matka J. P., zatem to wyłącznie małoletni zostałby obciążony kosztami procesu, należnymi ojcu. Matka jedynie reprezentuje syna przed Sądem, bowiem z racji wieku jest on pozbawiony zdolności do czynności prawnych.

Wobec powyższego, na podstawie powołanych przepisów, zważając na charakter rozpoznawanej sprawy, Sąd odstąpił od obciążania małoletniego P. G. od ponoszenia kosztów procesu należnych pozwanemu i obciążył przedmiotowymi kosztami strony w zakresie poniesionym.

Mając na uwadze wyżej przytoczone okoliczności, Sąd orzekł jak w punkcie III sentencji wyroku.

ZARZĄDZENIE

1. Odnotować uzasadnienie (projekt sporządzony przez Asystenta);
2. Odpis wyroku z uzasadnieniem proszę doręczyć pełnomocnikowi powoda;
3. K.. 14 dni;
4. Po uprawomocnieniu się wyroku przedłożyć celem sporządzenia (...);

S., dnia 04 stycznia 2021 r.